

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5 — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11 lir — Račun pri poštni ček. zavodu: Ljubljana 10.551

Ausdehnung der sowjetischen Angriffe

Landungsversuche der Bolschewisten an der Krim gescheitert — 190 Sowjetflugzeuge in zwei Tagen vernichtet — In Süditalien örtliche Kampfaktivität

Aus dem Führerhauptquartier, 22. Okt. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Ostfront dehnten die Sowjets ihre Angriffe auf weitere Frontabschnitte aus.

Zwischen Asowschem Meer und Saporo-schie trat der Feind nach heftiger Feuer-vorbereitung erneut zum Angriff an, wurde jedoch unter hohen Verlusten im wesentlichen abgeschlagen. Die Kämpfe sind noch im Gange.

Im Kampfraum südöstlich Krimentschug versuchten die Sowjets auch gestern ihren Einbruch nach den Seiten zu erweitern. In den schweren, noch andauernden Kämpfen wurde eine feindliche Panzergruppe auf-gelieben.

Auch in der Dnjepr-Schleife, südöstlich Kiew verliefen feindliche Angriffe trotz starken Kräfteinsatzes bis auf einen in-zwischen abgegriffenen örtlichen Einbruch ergebnislos. Nördlich Kiew wurde durch ein eigenes Angriffsunternehmen ein wich-tiger Flussabschnitt erreicht und vom Fein-de gesäubert.

Nordwestlich Tschernigov fingen unsere Truppen die immer wiederholten Durch-bruchversuche der Sowjets in erbitterten Kämpfen auf.

Auch westlich Smolensk nahm die Kampfaktivität wieder zu. Beiderseits der Autobahn mit starker Artillerie und Schlachtfliegerunterstützung auf schma-ler Front angreifender Feind wurde abgewie-sen.

Ein Landungsversuch der Sowjets der mit schwachen Kräften an der Ostküste der Krim unternommen wurde, scheiterte.

Von der übrigen Ostfront werden erfolg-lose feindliche Übersetzversuche über den Wolchow und die Neva und ein erfolgreiches Angriffsunternehmen südwestlich Weißkije-Luki gemeldet.

Deutsche Kampf- und Nahkampfflieger-ge-schwader zusammen mit rumänischen Schlachtfliegern griffen wiederholt in die Abwehrkämpfe ein und führten besonders schwere Angriffe gegen feindliche Bereit-stellungen im Einbruchraum südöstlich Krimentschug.

Am 20. und 21. Oktober wurden in Luft-kämpfen und durch Flakartillerie bei 6 eigenen Verlusten 190 Sowjetflugzeuge vernichtet. Leutnant Lang, Staffelführer in

einem Jagdgeschwader errang gestern 12 Luftsiege.

An der süditalienischen Front herrschte nur im Westabschnitt örtliche Kampfakti-keit.

Im Seegebiet westlich Algier griffen deutsche Kampf- und Torpedoflugzeuge feindliches Geleit an. Mehrere Transporter und ein Bewachungsfahrzeug wurden ge-trieben. Mit der Vernichtung eines Teils dieser Schiffe kann gerechnet werden.

Fünf Flugzeuge kehrten von diesem Ein-satz nicht zurück.

Einzelne britische Störflugzeuge warfen in der vergangenen Nacht planlos einige Bomben im nordwestlichen Reichsgebiet.

Schnelle deutsche Kampfflugzeuge stie-sen in der Nacht zum 22. Oktober nach London vor und erzielten Bombentreffer in den befohlenen Zielräumen.

Nach den endgültigen Meldungen der Luftverteidigungskräfte hat der Feind bei seinen Tages- und Nachtangriffen am 20. Oktober gegen das Reichsgebiet nicht 18, sondern 28 Flugzeuge verloren.

Razširjenje sovjetskih napadov

Neuspeli boljševiški izkrcevalni poizkusi na Krimu — 190 sovjetskih letal uničenih v dveh dneh — Krajevni boji v južni Italiji

Führerjev glavni stan, 22. okt. DNB. Glavno poveljništvo oboroženih sil ob-javlja:

Na vzhodnem bojišču so razširile sovjet-ske čete svoje napade na nadaljnje odseke fronte.

Med Azovskim morjem in Zaporožjem je sovražnik po močni topniški pripravi ponovno napadel, bil pa je z velikimi iz-gubami v glavnem odbit. Boji so še v teku.

Na bojišču južnovzhodno od Krimen-čuga so sovjetske čete tudi včeraj poizku-sale razširiti svoj vdor na obe strani. V tekih, še trajajočih bojih, je bila uničena neka sovražna oklopna skupina.

Tudi v kolenu Dnjepra, južnovzhodno od Kijeva, so se ponesrečili vsi sovražni na-padi, izvedeni z močnimi silami. Uspej je le nek krajevni vdor, ki pa je bil medtem že odrezan. Severno od Kijeva je bil z lastnim napadom dosežen važen odsek re-ke, oziroma pa je bilo očistoeno sovražnika.

Severnozapadno od Černigova so zadr-žale naše čete v ogorčenih bojih vedno

znova se ponavljajoče sovjetske poizkuse prodora.

Boji so se ojačili tudi zapadno od Smo-lenska. Sovražnik, ki je napadel z močno podporo topništva in bojnih letal vzdolž avtomobilske ceste na ozki fronti, je bil odbit.

S slabšimi silami izvršen sovjetski iz-krcavalni poizkus na vzhodni obali Krima se je ponesrečil.

Z ostalega vzhodnega bojišča poročajo, da je sovražnik zamaš skušal prekorčiti Velžov in Nevo ter da se je ponesrečil nek njegov napad južnozpadno od Ve-likih Luk.

Nemški bojni letalci in jate letal za bo-je iz bližine so skupno z rumunskimi bo-jnimi letalci vedno znova posegali v obramb-ne boje ter so težko napadli sovražnikova zbirališča na področju vdora južnovzhodno od Krimenčuga.

Dne 20. in 21. oktobra je bilo uničenih v letalskih bojih in s strelji protiletalskega topništva ob šestih lastnih izgubah 190

sovjetskih letal. Včeraj je poročnik Lang, vođa neke skupine lovskih letal, zabeležil 12 letalskih zmag.

Na južnem italijanskem bojišču so bili krajevni boji samo v zapadnem odseku. Zapadno od Alžira so napadli nemška bojna in torpedna letala sovražno ladijsko spremiljavo. Več prevoznih parnikov in ne-ka stražna ladja je bilo zadetih. Lahko se računa, da je bil del tega brodovlja izgub-ljen. S početa se ni vrnilo 5 naših letal.

Na severozapadnem državem področ-ju je nekaj britanskih motilnih letal popol-noma brez cilja odvrglo svoje bombe.

Nemška brza bojna letala so v noči na 22. oktobra prodrla do Londona in zadelo z bombami obljubene stanovanjske prede-le.

Po dokončenih ugotovitvah protiletiske obrambe je izgubil sovražnik pri svojih dnevnih in nočnih napadih na državno pod-ročje dne 20. oktobra 28 letal in ne samo 18.

Nebenega upanja v omajanje nemške fronte

Stockholm, 22. okt. DNB. Ameriški po-ročevalci v Eisenhowrovem glavnem stu-nu, Hollenbeck, poroča v svojem zadnjem poročilu, da se moramo pripraviti, da se bo italijanski vojni pohod zelo zavlekel. »Nemci« piše dobesedno, »se bržjo iz-redno dobro, vztrajno in žilavo ter izredno zdržujejo naše napredovanje. Nimamo nikakega izgleda, da se bo nemška fron-ta omajala. Značilno je, da zajemamo le malo ujetnikov in zaplenimo malo vojne-ga plena.«

Japonski napad na južnem Pacifiku

Tokio, 22. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba.) O protinapadih, ki so jih pričele japonske čete pred nekaj dnevi proti so-vražnim postojankam v okolici zaliva Finsch na Novi Gvineji, objavlja cesarski glavni stan sledeče podrobnosti:

Japonska armada je na področju zaliva Finsch pričela z napadom. Čete so bile na obeh straneh močno ojačene in od 16. ok-tobra se bijejo težki boji. Japonske čete so v odsekih pri Salamaui in pri Laeju zadale sovražniku v ogorčenih borbah hu-de izgube. V pričetku septembra so se pri-čele te čete koncentrirati v krajih severno od Laeja. Ta pokret se je zaključil v sre-di oktobra. Sovražne izgube v tem času cenijo na preko 12.000 mož. Japonci so iz-gubili kakih 2000 vojakov. Od pričetka ok-tobra so pričele z napadom na sovražne postojanke na desnem bregu gornjega to-ka reke Ramu tudi japonske čete iz po-krajine Madang.

Pokrete suhozemne vojske so podpirala japonska mornarica in bojna letala s svojimi napadi na sovražna oporišča, na pomorsko oskrbo in z obrambo pred so-vražnimi letalskimi napadi. V skoro dnev-nih napadih in zračnih bojih so dosegli japonski letalci od 1. septembra dalje sle-deče uspehe: sestrelili so 164 letal, po-skodovali 5 nadaljnjih, potopili 4 krizar-ke, 2 rušilca, 18 prevoznih ladij, 6 torpe-dovk, 4 manjše prevozne ladje in mnogo izkrcevalnih čolnov. Japonci so izgubili 49 letal.

Moskva diktira — Anglija se pokorava

Berlin, 22. okt. DNB. Moskovski dopis-nik Reuterja javlja o poteku razgovorov med Edenom, Hullom in Molotovom, da so angleški in ameriški zastopniki pristali na sovjetsko zahtevo, naj se najprej ob-ravnava vojaška vprašanja.

Zaskrbljenost Turčije

Istanbul, 21. okt. DNB. Turški politik Pejman Safa piše v listu »Tasvir-i Efirkar«, da je ustanovitev sovjetskega poslanstva v Alžiru in pošiljanje 60članske delegacije v Egipt dokaz razširitev sovjetske inte-rese sfer, zlasti še, ker Angleži niti naj-manj ne poskušajo Rusom osparovati te pravice.

V Indiji se vedno bolj širi lakota

Bangkok, 22. okt. (Vzhodnoazijska služ-ba.) Lakota, ki so jo Angleži v Indiji povzro-čili s tem, da so zaplenili in izvozili velike količine riža, se po vsej deželi vedno bolj ši-ri. Sedaj se je pojavila tudi že v obmejni pokra-jini Assam. Enako je nezadostna preskrba z rižem in ostalimi živilji v Madrasu, kjer posta-ja položaj vedno bolj resen. Šele v četrtek so v Delhiju objavili, da je zaradi lakote izbruh-nila kolera v Misori. Sedaj poročajo, da divja ta epidemija tudi v severnih obmejnih pokra-jinah, kjer je zahtevala že 61 smrtnih žrtev.

Kratke vesti

Stockholm, DNB. »Nya Dagligt Allehan-d« poroča iz Londona, da bo sedanja la-kota v Indiji zahtevala več žrtev kot lakota leta 1876. Do sedaj je umrlo že kakih 25 tisoč ljudi, takrat pa skupno 30.000.

Stockholm, 21. okt. DNB. Ze mnogo let za-sledujoč odločujoča londonska oblastva širje-nje spolnih bolezni med prebivalstvom z na-raščajočo skrbjo. V zadnjem času se je polo-žaj še poslabšal.

Tokio, 21. okt. DNB. Japonski parlament se bo od 25. do 28. oktobra sestal k svojemu 83. zasedanju.

Stockholm, 21. okt. DNB. Švedska delav-ska društva so sprejela od židovskega »delav-skega zbora« 10 tisoč dolarjev, poroča »Unit-ed Press« iz Washingtona.

Buenos Aires, 21. okt. DNB. Argentinska vlada je imenovala Ramona Loyarteja za predsednika narodnega prosvetnega sveta. Loyarte predava na vseučilišču fiziko in je bil leta 1936 odlikovan z argentinsko znan-stveno nagrado.

Stockholm, 21. okt. DNB. Zadnja poročila o notranjem političnem položaju v Zedinje-nih državah ne dopuščajo več dvoma, da postaja položaj vedno bolj napet, bližnja vo-lina borba pa še zaostreje napetost.

Izdajstvo Savojske hiše in Badoglijeve klike v luči dokumentov

Berlin, 22. okt. DNB. Po zapiskih vrhovnega poveljstva priobčuje »Völkischer Beobachter« zgodovino izdajstva Savojske hiše in Badogli-jeve klike proti Nemčiji. Istčasno se razkin-kujejo spletke tega izdajstva, ki so šle za tem, da si zaradi zagotovitve lastnih koristi za-jamčijo kritje tudi nasproti Nemčiji.

»Völkischer Beobachter« piše: S sedanjio »vojno napovedjo« Badoglijevih dezertjerjev Nemčiji je bilo tudi na zunaj dovršeno z-dajstvo in je tako nastopil primeren trenutek, da razkrijemo v celoti in v vsch podrobnostih zgodovino te izdaje. Po zapiskih listinah in dnevnih beležkah, ki jih imamo, pred seboj-vidimo pred namj jasno sliko naravnost pre-tresljive dramatičnosti o tem najstrašnejšem prelomu zvestobe, ki ga je kdaj kak narod storil svojemu zavezniku.

Ko je bil dne 25. julija Duce z veleizdajniš-kim udarom Savojske hiše s kraljem Viktor-jem Emanuelom in prestolonaslednikom Um-bertom na čelu zahrbtno napaden in oropan svobode, je bilo nemškemu vodstvu že jasno, da ne nameravata italijanski dvor in njegova strahopetna generalška klika odstraniti samo fašizma, temveč po stari savojški tradiciji pre-sedlati ponovno v zadnjem trenutku na stran domnevnih zmagovalcev, čeprav bi s tem po-teptala čast in ugled naroda.

Zahrbtno rovarjenje proti fašizmu

Napetost, ki je vladala med fašizmom in delom italijanskega vojnega vodstva, je bila vsem poznavalcem položaja že davno poznana. Tudi ni bila nikakoli tajnost, da italijanska kra-ljevska rodbina zavestno podpira to napetost. Opozicija kraljevske rodbine in reakcionarnih krogov, ki se je predvsem upirala socialnim stremljenjem fašizma, se je pričela že ne-po-sredno po prevzemu oblasti s strani fašizma, vendar pa ni prišla tako dolgo na plan, dokler se je dvigala Zedinjena Italija v veličini in ugledu. Dejstvo pa, da je zahrbtno napadla v uru največje narodne nevarnosti moža, katere-mu se mora zahvaliti za ta vzpon, in sicer zgolj z namenom da bi izgubila obstoj naroda v lastno preudat, daje temu zločinskemu de-lovanju za vse čase počasi neizbrisne strome.

Vloga Grandija in Badoglija

Ze ob izbruhu te vojne so bili dinastični in reakcionarni krogi prepričani, da bo Duce izpolnil svojo dano besedo. Zatega-delj naj bi bil odstranjen. Da, v teh kro-gih so tedaj že celo govorili o njegovem nasledniku in je bilo imenovano Grandi-jevo ime. To je bil taisti Dino Grandi, ki se je kasneje tudi resnično pustil izrabiti kot orodje za izdajo Duceja. Po vstopu Italije v vojno je še močnejše oživelo pod-zemeljsko rovarjenje opozicije proti Du-ceju in njegovim osni politik. Dne 4. aprila 1941 se je ob neki vidni priložnosti imenovalo še neko drugo me. To je bilo ime Badoglija, čigar sin se je kot italijanski generalni konzul v Tangerju na neki pri-reditvi pustil nagovoriti od angleškega ge-neralnega konzula z »dragi kolega« in se je skupno z italijanskimi vojaškimi ataše-jem Vinciguieru rokovalo z zastopnikom dežele, s katero se nahaja Italija v borbi na življenje in smrt. V oktobru istega leta je označil italijanski mornariški ataše v Budimpešti kapetanporočnik grof Ponz-a di San Marino zavezništvo med Nemčijo in Italijo kot nenaravno in je izjavil: »Mi se bomo zelo kmalu borili z Angleži proti Nemčiji.«

Priprave za izdajstvo

V januarju l. 1943. je bil odstavljen šef italijanskega generalnega štaba general-ni polkovnik grof Cavallero in na njego-vo mesto je bil imenovan general Ambro-sio, ki je bil protifašist in član dvorne kamarile. Tako je stopil na čelo italij-an-ske vojske mož, ki ni samo trpel razkro-jevalnega delovanja v italijanski vojski, temveč ga je celo podpiral. Tudi on je spadal k onemu koruptnemu delu ita-li-janske generalitete, ki se nikoli ni mogla sprijazniti s tem, da si je fašizem priza-deval spremeniť salonsko vojaštvo pre-toklosti v vojaštvo, pripravljeno na vse žrtve. Morda ne bi dejstvo, da je bil po-stavljen na čelo italijanske vojske Ambro-sio in da je tako lahko postavil na vsa važna mesta svoje somišljenike, kar je tudi storil, zadostovalo, da bi prišla vojska v izdajalske reke, če jim ne bi k temu pripomogla okolščina, da je bil med oficirskim zborom in vojaštvom ve-lik prepad, ki ga fašizem nikoli ni ute-gnil premostiti.

Dobri vojaki in slabi oficirji

Italijanski vojak je zelo skromen, hi-tro se pusti navdušiti, je poslušan in pod odličnim vodstvom tudi hraber, kar so dokazale posamezne divizije v borbah pro-ti skupnemu sovražniku. Povsod, kjer so bile italijanske divizije vključene v ne-mške oddelke ali pa so se borile pod nem-skim vodstvom, so pokazale do mno-gokrat celo odlične vojaške uspehe, kar dokazuje resnično hrabrost. Italijanski vo-jak je vedoma sam trpel pod nezainte-resiranim in protifašističnim vodstvom svojih oficirjev, ki so se kaj malo menili za njegovo dobro in njegove skrbi, temveč so se izogibali vsaki odgovornosti in skr-beli neodločni in brez vsake energije le za sebe samega in za svojo lastno var-nost. Tako so se borili le s polovici-nim srecem in so se strateško, tehnično, gospo-darsko in moralno zanašali le na svojega zaveznika. Stalno so govorili: »Nemci bo-do že vse opravili.« Ker je torej tako od-povedalo vodstvo, so morale tudi odpo-vedati italijanske čete in tako olajšati iz-dajalcem njih igro.

Nemško vojno vodstvo jim je prekrizalo račune

Listine vrhovnega poveljstva in skrb-ni zapiski v dnevnih nam razkrivajo sko-raj sapa jemajoči razvoj te sistemske

Angleška hvaležnost za izdajstvo Badoglija

„Viktor Emanuel in Badoglio ne moreta ničesar nuditi“

Stockholm, 22. okt. DNB. Angleški list »New Statesman and Nations« obračunava v uvodniku z Viktorjem Emanuelom, Ba-doglijem in z njihovimi dvomilnimi prsta-ši, ter označuje angleškoameriško-itali-jansko politiko kot popolnoma zgrešeno. »Kaj se prav za prav dogaja med Ba-doglijem in Eisenhowrom?« vprašuje list. Bržkne si poizkuša zagotoviti Viktor Emanuel nagrado za svoje sodelovanje. Kaj zahteva, je še vedno tajno. Ali ne-mara zamčenje monarhije ali pa bi si rad zagotovil vsaj mahen ostanek svojega prekomorskega cesarstva? Neke plurad-na izjava Washingtona cpravičuje to za-skrbljenost. V tej se namreč priznava, da zadržanje Viktorja Emanuela daje povod za kritiko.

Angleški list nadaljuje: »Oglejmo si malo bližje to sliko: Slabotni kralj, stari-kan maršal, kje pa je italijanski narod? 20 let je kral Viktor Emanuel Mussolini, sedaj pa naj priznajo Italijani Badoglija kot svojega zaščitnika. Oni si ga niso iz-volili, o njem je samo znano, da je znal postopati v Abesiniji zelo brutalno. Opira se sedaj na vladjo, ki obstaja iz kvarteta vojakov, h kateremu spada tudi general Roatta, znan po svoji nečlovečnosti.«

»Kaj naj si misli o vsem tem italijanski narod? Dolga leta je podžigal kralj svoj

narod proti Angležem in Američanom, ne-načoma pa začne isti kralj nazivati svo-jeja včerajšnjega zaveznika za »sovražnika človeštva«. Ali je kdaj kdo tako čisto izbralil svoj narod? Ali je kdaj postal kak narod tako neprikrito objekt kupče-vanja?«

»Tako ne pojde več naprej,« zaključuje list. »Churchill in Roosevelt sta se predaleč spustila v nesposobanju volje naroda. Ita-lijanski par, s katerim mešetarja, nima ničesar nuditi.«

Spontana reakcija prebivalstva

Rim, 22. okt. DNB. Italijanski narod je v prečni večini moralno zdrav in močno trpi zaradi sramote izdajalskega početja Badoglijeve klike, piše »Giornale d'Italia«. Spontana reakcija vseh plasti na Mussoli-nijevo osvoboditev kakor tudi poziv mar-šala Grazianija nudijo pač zato najlepši dokaz.

Angleži prinašajo draginjo

Zeneva, 22. okt. DNB. Povsod, kamor so n-še v Italiji, Telegraph, so bliskovito prskočile cene. V enem tednu se niso samo podvojle, tem-več celo podsetorle.

Nemčija je branik zapada

Mnenje portugalskega lista »Esfera«

Lizbna, 22. okt. DNB. »Bog bodi za-hvaljen, da so junške nemške armade rešile v tem gigantskem boju Evropo in njeno zapadno kulturo,« piše list »Esfera«. Če bi se posrečilo boljševkom prodrati ta obremeni zid, bi vdrl v Evropo, in ker se ne bi nikogar več bal, bi bila njihova pot polna ognja in potokov krvi. Cerkve ne bi nikdar več odprle svojih vrat. Rodnina, podlaga družbe, bi bila uničena. Boljševiki

bi prihrumeli v našo deželo, nečastila naše žene in do smrti mučili naše može. Celu ori, ki še vedno nečesto spoznati te nevar-nosti, bi videli, da se tudi njim bliža kon-ec. Vse to pa se ne bo zgodilo, zaklju-čuje »Esfera«, ker branijo nemške čete, ki se bore za svojo domovino, istočasno tudi vsu Evropo in njeno kulturo pred po-gubnim boljševiškim napaom.

Orjaška parada vpoklicanih japonskih dijakov

Tokio, 21. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba.) V četrtek je bila v Tokiu v sta-dionu Meiji orjaška parada japonskih di-jakov, ki so bili iz Velikega Tokia in okoliš-kih pokrajin vpoklicani v vojaško služ-bu. 65.000 mobiliziranih dijakov ter nji-hovih sošolcev in sošolk je napolnilo sta-dion. Ob zvokih vojaške godbe so koraka-li velikanske kolone mladih mož, obleče-nih v svoje dijaške uniforme, a že z ovi-jačami in s puškami na rami. Zbrani gla-dalci so jih dolgotrajno in z največjim navdušenjem pozdravljali. Ministrski pred-sednik Tojo je govoril novim vojakom ter je v svojem govoru izrekel svoje prepi-čanje, da se današnja japonska mladina

zaveda svojih nalog in dolžnosti do do-novine ter da se bo v bojih gotovo bolj odlikovala kot sovražni Angleži in Ame-ričani. Ob koncu slavnosti so dijaki odko-rakali v dveh skupinah, ki jim je na čelu prapolože 77 raznih šolskih in univerzitet-nih zastav, pred cesarsko palačo in pred spomenik japonskega neznanega vojaka. Po cestah jih je prebivalstvo ponovno ži-vahno pozdravljalo.

Zatemnitev

je obvezna od 18. do 6. ure!

